

Princ Evžen Savojský

Michaela Balá

Evžen František, princ savojský a carignanský, hrabě ze Soissons se narodil **18. 10. 1663** ve Francii princovi Evženu Morici Savojskému a Olimpiii, hraběnce ze Soissons. Za svého života se účastnil 3 velkých válek. A to *Devítileté války*, *války o španělské dědictví* a *Rakousko-turecké války*. Umírá ve Vídni **21. 4. 1736**.

Rodiče rozhodli, že si bude budovat kněžskou kariéru. Jeho však více zajímalo vojenství, ze známých vojevůdců si zvláště oblíbil Hanibala a Alexandra Velikého. Své služby jako vojevůdce nabídl francouzskému králi Ludvíku XIV., ten však odmítá a Evžen Savojský odchází z Francie a vstupuje do armády největších nepřátel Francie, a to Habsburků.

První bitvy se zúčastnil roku 1683 u Vídně – **12. 9. 1683** - pod velením svého bratrance Ludvíka Bádenského. Turci byli poraženi a princ Evžen získává **12. 8. 1683** od Leopolda I. dekret plukovníka. Tím začíná jeho kariéra. **12. 8. 1687** vítězí v bitvě u Moháče a je jmenován polním podmaršálkem. Stává se z něj velmi respektovaný vojevůdce. Roku **1688** se účastnil obléhání Bělehradu, při kterém byl vážně zraněn a déle než půl roku se léčil. Při léčbě se začne věnovat politice a navrhuje mír s Turky.

Roku 1689 přichází jeho první střet s francouzskými vojsky. Evženu Savojskému se i přes nedostatek peněz podaří zatlačit francouzská vojska zpět a proniknout do jižní Francie. Za své služby byl jmenován polním maršálem. Celý konflikt končí uzavřením míru roku 1697.

Evžen se přesouvá do Uher, kde je velitelem vojsk. Roku 1697 se v bitvě u Zenty postavil převaze tureckých vojsk, kterou se mu však podařilo porazit. Dobývá Sarajevo a začíná jednání o míru, které končí tak, že se turecké vojsko stáhne z části Uher a Sedmihradsko.

Roku 1701 propuká válka o španělské dědictví. Evžen se vydává do Itálie, kde se znovu postaví proti francouzům. Francouzi ovládali všechny velké alpské průsmyky. Princ Evžen se inspiroval Hanibalem a obešel francouzské vojsko malými soutěskami a vpadl jim do týla. Po této prohře Ludvík XIV. vyměnil všechny velitele. Potom se ještě několikrát střetli obě strany se střídavými vítězstvími. Na jaře **1703** je jmenován ve Vídni **prezidentem vojenské válečné rady**. Roku 1704 své síly spojili Princ Evžen a britský vojevůdce vévoda z Malborough.

1706 poráží Francouze u Turína a postupuje dále po severní Itálii. A v roce 1707 Francouzi opouští oblast Itálie. Téhož roku byl také jmenován říšským maršálem a Petr I. Veliký mu nabídl polskou korunu, kterou však odmítl. Roku 1708 byl jmenován generálporučíkem, tím ovládl veškeré vysoké vojenské úřady. Roku 1709 se účastnil mírových jednání v Haagu, která selhala. Následně probíhají boje až do roku 1714, které skončily mírem podepsaným 7. března.

Mezi lety 1714 a 1716 bylo období míru, kdy se začal stavět palác Belveder.

Roku 1716 opět propukla válka s Turky. Turecké ležení bylo chráněno opevněním a Dunajem. Evžen se však rozhodl přebrodit v noci Dunaj a rozprášil celé vojsko. Potom vyrazil na Temešvár, který dále i dobyl. Roku 1717 začalo tažení na Bělehrad, který po obléhání kapituloval. Obě strany již byly vyčerpány tak 21. července 1718 byl uzavřen mír v Požeravci, a také byla uzavřena obchodní smlouva mezi císařem a sultánem.

Po uzavření míru se princ Evžen věnoval hlavně politice. Stal se jedním z nejvlivnějších mužů a podporoval **Karla VI.** v prosazení pragmatické sankce. Kvůli svému velkému vlivu byl často kritizován, že nezvládá vykonávat všechny funkce řádně. Roku 1719 odhalil intriky některých vysokých knížat. Jeho vliv postupně upadá. Umírá ve Vídni **21. 4. 1736.** Byl pohřben v katedrále sv. Štěpána ve Vídni.

Portrét z roku 1712

Zdroje:

Richter, Karel: *Princ Evžen Savojský. Pán bitevních polí*. Třebíč 2000, s. 398.

Vlnas, Vít: *Princ Evžen Savojský. Život a sláva barokního válečníka*. Praha 2001, s. 849.